

PÖSTYÉNI PÁLSÁG

Előfizetési díjak :
 Egész évre 14.— kor.
 Félévre 7.—
 Negyedévre 3.50
 Egyes szám ára —30 fill.

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap
 TELEFON : 43.

Megjelenik hetenkint
 egyszer: hétfőn reggel.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Erzsébet út 68.

Határmesgyén.

Pöstyén, március 16.

E hó végén nyílik meg a Thermia és vele az új korszak, mely Pöstyénre virradt.

Igaz, eddig is haladtunk, következetesen, évről-évre. Vendégeink száma jóformán minden egyes esztendőben jóval magasabb volt mint a megelőző idényben. Ámde ez csak abszolút fejlődés, mely nem téveszthet meg bennünket, ha összehasonlítást teszünk más, szerencsésebb fürdőmetropolisok számaival. Pöstyén, irodalmának tanúsága szerint, már ötven esztendővel ez előtt is számottevő balneológiai gócpont volt, elannyira, hogy akkortájt az összes magyar fürdők látogatottsága mögötte maradt a miénknek. Ha ebből a szempontból tekintjük a lefolyt félszázadot, úgy nem beszélhetünk „páratlan” eredményről. Másutt az erők szorosabb tömörülése sokkal több sikert tudott kivívni, mint

amire a mi szakadozott csatasorunk képes volt. Amott — egymást támogatva — keresztül tudtak hatolni a magasba vezető ut meredekén, mi csak kanyargó vargabetükkel jutottunk előbbre a fejlődés csúcsa felé.

Most megváltozik a helyzet. Bölcs előrelátással, erős kézzel, elszántsággal felvették a versenyt az intéző körök mindazokkal, akik a sorban legelől állanak. Elismerésre méltó áldozatkészséggel, alig másfél esztendő alatt megteremtettek egy hatalmas alkotást, azzal a rendeltetéssel, hogy az, mint intézmény, épp oly szuverén módon legyen *primus inter pares*, mint ahogyan forrásaink gyógyerejét ilyenek valljuk valamennyi fürdővel szemben. Kaput nyitottak a fürdőközönség amaz elitejének, mely eddig vagy elkerülte fürdőhelyünket, vagy ha netalán ide is tévedt, kénytelen volt nélkülözni másutt megszokott teljes kényelmét.

A mi fürdünk, amióta új ke-

zekben gyorsabb fejlődésnek indult, mondhatnók, kétlaki életet él. Egyfelől silány viskók éktelelitik el kezdetleges utcáit, de másfelől nem hiányoznak oly épületek sem, melyek bárhol becsülettel megállják helyüket. A mérleg karja eddig, sajna, mélyen a csunyábbik oldalra huzott. A Thermia mázsás sullyal fogja ezt a hiányt pótolni. És, ha nem is pótolná teljesen, minden esetre megadja az első hatalmas impulzust Pöstyén teljes reorganizálására.

Ez a milliókra rugó befektetés megtermékenyíti eddig jórészt parlagon hagyott talajunkat. Rávezet bennünket a helyes utra, hogy modern szellemben kiaknázzuk a kincset, melyet a természet kegye nekünk juttatott. Megtanít bennünket arra, hogy racionálisabban, korunk igényeinek megfelelőbben gazdálkodjunk. Példát mutat egészséges, izmosító fejlődésre s ezzel kiránt bennünket a tespedés hinárjából.

Még meg sem nyílt a Ther-

Március idusa.

A pöstyéni polgári iskola március tizenötödiki ünnepélyére írta: Ludi.

A magyar nép legszebb napja,
 Szabadságunknak hajnala,
 A jobb jövő fényugara,
 Mely betört a zsarnok korba,
 Az igazság diadala
 Te vagv március idusa.

Hazafisság forró lángja,
 Alkotmányunk eltiprása
 Mindig gyorsan összehozta
 A jó magyart egy táborba.
 Nem is voltak szolga, gyáva,
 Esküdtek az ég urára.

Letörték a rabbilincset,
 Hogy a szentül őrzött kincset:
 Nemzetünknek alkotmányát,
 Sértetlenül adhassák át
 Az utódoknak, mint kapták;
 Kigunyolni soh'sem hagyták.

Ha a harci kürtünk zengett,
 A magyar nép sikra lépett;
 Mert élni, mint őse, akart,
 Nem is szegen függött a kard,
 Hanem a kezébe fogta,
 Úgy robogott a táborba.

Mig benn' volt az életszikra,
 Mig a halál túsát vivta,
 Küzdött vakon és elszántan,
 Forgatta a kardot bátran.
 Létért való küzdelminkben
 Egy védőnk volt csak — az égben.

Ezer évig szabad voltunk,
 Hazánkra szégyent nem hoztunk,
 Feláldoztunk vért és vagyont,
 Vitézül védtük meg a hont.
 Nem is hagytuk, hogy elveszen,
 Ellenségnek préda legyen.

Akármennyi baj üldözzön,
 Lelkesülten, bármí jöjjön,
 S bátran, ha kell, rántsunk kardot,

Ne hagyjuk az ősi hantot,
 Örizzük meg, amit apánk
 Vérel szerzett s hagyott reánk.

Az aradi Golgothánál
 Minden magyar honfi megáll
 S felidézi azt az eszmét,
 Melyért sok kiadta lelkét.
 Nyer a szive abból tápot:
 Lángoló hazafiságot.

Virult a magyar név eddig,
 Szeny nem érte ezer évig,
 Legyünk mi is folyton azon,
 Hogy — mint a csillag — ragyogjon
 S tündököljön a magyar név,
 Védje a honszerelmi hév.

Ha népünket csapás éri,
 Lesz elég, ki majd megvédi.
 Ne huzzunk szét a veszélyben,
 Bizzunk népünk Istenében,
 Nem hagy el ő igaz népet,
 Magyar . . . ! Soha soha téged.

mia, máris mindenütt érezzük mélyreható, átalakító hatását. Monumentális köz- és magánépületeket emelünk, a meglevőket sora csinosítjuk, üzleteinket gondosabban diszítjük, berendezéseinket mennél választékosabbá tesszük, csatornázást, vízvezetéktervezünk, iskolákat létesítünk, a bennünket megillető közhivatalokért sorompóba állunk s közállapotainkon tőlünk telhetőleg javítunk. Amit évszázadok nem voltak képesek itt keresztül vinni: kiirtani a lethargikus közönyt a korszellemmel való együttthaladás iránt, azt a Thermia egy csapásra keresztülvitte. Kétségtelen, hogy rögzösebb, meredekebb lesz az ut az első időben, mint az az óvatos emelkedésű serpentin-vonal, melyet eddig jártunk, de nem késik a fáradtság százszoros jutalma, amidőn anyagilag, erkölcsileg és szellemileg elérjük azt a nivót, melyre ennek az országnak legelső fürdőhelye predesztinálva van.

Mi a Thermia létesülésével járó korszakos metamorfózisban látiuk az új diszes épületcsoportnak legnagyobb jelentőségét, mert ebben találjuk zálogát annak a büszke mondásnak, melyet a Thermia megnyitásakor büszkén kiáltunk világgá: „Pöstyén nem volt, hanem lesz.”

Outsider.

Törvénytelen szerelem.

Bármily liberálisan is gondolkozzék az ember a szerelmi viszonyokról, azt feltétlenül koncedálni kell, hogy az ilyen viszony egyoldalú felbontásában legalább is annyi kegyetlenség, keserűség és nyomottság fekszik, mint a törvényes elválásban. Kétszeresen tragikus a dolog ott, ahol az egyik fél természeténél, letűnt ifjúságánál, leküzdhetetlen ragaszkodásánál és a ruganyos öntudat hiányánál fogva abszolúte képtelen az állítólagos »szabadság« magaslataira emelkedni, sőt mi több a régi viszony megszűnésében, csak az »elkergetés« keserűségét érzi. Duplán szomorú annak a már nem fiatal nőnek a helyzete, aki évek során át ténylegesen, bár nem formálisan élvezte a törvényes feleség minden jogát, akinek nem kellett töprengnie afölött, hogy honnan veszi a mindennapi betevő falatot és aki most egyszerre, ha élettársa megunja, szemközt találja magát a semmivel, hacsak a férfi nem biztosít neki nagylelkűen egy »penziót«. Mert erre törvényes joga nincs a nőnek. Ez annál szomorubb és annál igazságtalanabb, amikor másrészt azt látjuk, hogy fiatal, erős, munka képes asszonyok, akik néhány éven át — talán gyermektelen — legitim házassági viszonyt folytattak, életük hátralevő idejére a törvény intézkedéseivel fogva keményen dolgozó férjeik részéről tetemes alimentációkban részesülnek, amik tulajdonképpen nem egyebek, mint mélyen lealacsonyító, utólagos díjazásai erotikus szivességeknek, vagy még inkább brutális kártérítések a legitim szerelemvásáron elmulasztott önértékesítési alkalmakért.

Másképp áll a dolog — és itt jogos megbotránkozással lehet a jogtalan női szerelemről beszélni — amikor a nem törvényes élettárs gyermekeket szült és így a régi viszony megszűnésével fizikai-

lag és esztétikailag egyaránt értéktelen semmivé devalválódik. Az elröp-pent szerelmet persze semminemű törvény sem hozhatja vissza és oly országokban, ahol az elválás bizonyos nehézségekkel jár, barbarizmus volna azoknak az észak-amerikai államoknak a példáját követni, ahol emberek, akik 6 hónapig közös háztartásban éltek, a törvény kényszerénél fogva hitestársaknak tekintetnek, ha azt az egyik fél kívánja. De, hogy a nem legitim feleséget gyermekével együtt kidobhassák az utcára miután legfeljebb, hosszas tárgyalások után, nevéstégesen csekély alimenturót — ezt is csak a gyermek részére — megítéltek neki, hogy az asszony, ha öreges, beteg és tehetetlen is, még a legcsekélyebb törvényes követelést sem támaszthatja élettársával szemben, ez egyike azoknak a barbár átkoknak, melyekkel a »civilizált« társadalom mindent sújtott, ami az aláírás nélkül folytatott szerelemmel összefügg.

Egy különösen kirívó eset foglalkoztatja most a párisi lapokat. Egy Martineau nevű kisasszonyt, aki huszonöt éven át szabad házasságban élt egy Girard nevezetű urral, akinek tiz, az apa által elismert gyermeket szült, barátja egy szép napon egyszerűen elküldte. Hosszas tárgyalások után és a bíró különös kegyéből, annak megállapítása mellett, hogy a nő a férfi üzletének munkatársa volt, 3000 franc kártérítést ítéltek meg neki! Clément Vautelet a Matin ismert causeurje a következő találó megjegyzést fűzte az esethez: „Miért ne ismerjen a törvény egy középső fokot a házasság és a szabad szerelem között, olyas valamit, mint amilyen a »közös háztartás«, amelynél 5 vagy 10 évi tartam után az asszony époly kevéssé volna elhagyható kártérítés nélkül, mint a legitim házasságnál, de mindenemű ceremónia nélküli. A szabad szerelem ilykép egy lépéssel közelednék a há-

TÁRCA.

Vergődi.

Írta Cholnoky László.

Hogy a szemtelen Vergődinek mi volt az igazi neve, arra már nem emlékszem.

Mert ez a Vergődi név annak az utálatos szokásának a nyomán maradt rajta, hogy örökösen azt nyögte.

— Csak vergődünk, csak vergődünk!

Pedig, dehogy vergődött. Vagy: ahogy vesszük. Mert pénzt bőven keresett, de amit keresett, azt rögtön el is bocsátotta. A lehető legbutábbban és a pénznek legcsekélyebb kiaknázása nélkül. Ivott is jócskán, de azt is össze-vissza, rendszertelenül. Rengeteget költött borra, de azért akárki más félannyiét sokkal jobb borokat tudott volna keríteni magának. Mert lusta volt arra, hogy utána nézzen a forrásoknak. Aminthogy lusta volt mindenre a világon. Éspedig, — mondom — sokat keresett, mert ha kezébe vette a tollat, olyanokat írt vele, hogy a papíros majdnem felperzseldött a sok szikrától.

Akkoriban együtt voltunk a Metropolisz szerkesztőségében. Ez a lap, — jól emlékszem, — tünneményesen indult, később megernyedett kissé, végül pedig beleolvadt a Társadalmi-ba, — de akkoriban éppen a zenitén állt. Az ifjú titánok és titanesszák vadul törték magukat, — és még inkább egymást, — hogy egy-egy ver-

set vagy novellát bekolduljanak vagy bepanamázzanak a lapunkba.

De csak vissza Vergődihez.

Nohát ennél a Vergődinél szemtelenebb frátert nem szült Nubia öreg párdüca. Csakhogy az ő szemtelensége valami egészen különös, szinte rokonszenves szemtelenség volt. Ő nem azért volt szemtelen, hogy valami céljához a mások hátán is közelebb jusson. Ő a szemtelenségnek nem tanítványa, hanem dresszörje volt.

Legegyszerűbb így mondani: Vergődi a szemtelenség művésze volt. Szemtelenkedett passzióból, ambícióval és kéjjel. És olyan intelligensen, hogy mindenki bement neki. Mert akkor, a mikor a legjobban pimaszkodott, akkor volt a legszeretreméltóbb.

Ha például lekéselt, — pedig mindig lekéselt, — dühtől tajtékozva taszította be az ajtót és amíg a segédszerkesztőt, akitől pedig valamennyien féltünk, gyilkos pillantásokat lövelt rá, ő pimaszul rákiáltott:

— Ez a rongy, ez a szemét villanyos megint elakadt! Hallja-e maga kis pótszerkesztő, arasson valamelyik számmal a villanyos-társaság ellen!

Ha rá akart gyújtani, kivett valakinek a zsebéből egy szivart. De ha a szivar nem szelelt jól, nyugodtan hozzávágta az illetőhöz. Ha előleg kellett neki, befűjtötte a szerkesztő szobájának ajtaját, elkezdett az ujjával pattogatni, fűtlyentett és a balkeze ujjával rejtélyesen jelezte a forintok számát. A szerkesztő rákiáltott:

— Hát kutya vagyok én? Maga szemtelen, piszok fráter!

És ledobta a pénzt a földre. Akkor Vergődi becsöngette a szolgát, felvétette vele az ötöst, vagy tizest, még egyszer bedugta a fejét a szerkesztőhöz és ráordított:

— Bugris paraszt!

Azzal becsapta az ajtót.

*

Vergődi a tárcarovat vezetője volt. Fontos, nagy egyéniség. Ő érintkezett a reszketeghangu szerzőkkel és szerzőnőkkel, akik illedelmes harákolás után becsusszantak a redakcióba egy-egy kis cafattal, — amint Vergődi mondta, — a kezükben. És ha egy-egy ilyen alak megjelent, ő zsen nélkül rákiáltott:

— Fogadjunk, hogy ez is valami zöldséget lesz bátor átnyújtani!

— Vagy más efféle.

És neki egészen mindegy volt, hogy férfi, vagy nő volt-e az illető.

Mert meg kell jegyeznem, hogy akkoriban már meg volt, ha csak csirájában is, a megbomlott nők ama szektája, amelyik írósdit játszik.

És egy ilyen nő, egy ilyen csüggedhetetlen erélyű írónő törtéte le szegény Vergődit.

Egyik gyönyörű tavaszi napon, amelyiken csak úgy dült be hozzánk a napsüggár, a nyitott ablakon keresztül és amelyen Vergődi a szokottnál is bolondabb volt, a rendesnél is jobban ficáinkolt, egy

zasság felé, épu gy mint ez az elválás foly-
tán két lépést tett a szabad szerelem felé.
Talan igaza is van Vautelnek.

E. St—i.

HIREK.

Március idusa.

Pöstyén, március 17.

Impozáns nemzeti ünnepélyt rendezt pénteken a pöstyéni polgári iskola a Royal-szálló nagytermében. A fényesen ki-
világított tágas terem zsufolásig megtöl-
tötte az előkelő közönség.

Este negyed 8 órakor kezdődött az
ünnepély, melyet a Himnusz hangjai ve-
zettek be. Ezután Schlesinger Jenő szavalta
el a lapunk tárcarovatában közölt verset
mély hatással. Kulka Ilonka szavalata és
Meissner Lili ügyes hegedűjátéka után az
intézet lelkes igazgatója, Kisfaludi Jenő
László lépett a pódiumra, akit hálás kö-
zönsége percekig éljenzett. Tüzes magyar
beszédben gyujtotta fel a keblekben a ha-
zafiság lángját. Pásztor József Szabadság-
ünnepében nagyon jól produkált Prisztics
Rezső. Ezután Kaiser Sándor szavalata kö-
vetkezett. A csöpp gyerek Farkas Imre
vén cigányját adta elő ügyesen. Mélyen
átérezve szavalta Zuckmann Armin a Nem-
zeti dalt. Hodor Alojzia egy melodrámaival
kötötte le a közönség figyelmét. A Rákó-
czy-induló s a Szózat hangjai zárták be
az ünnepélyt.

A növendékek szép sikerét Winter
Lajosné egy hatalmas cukorkacsokorral ho-

norálta. Hisszük, hogy a szép siker csak
növelni fogja azt a szimpátiát, mellyel a
közönség az iskola iránt viseltetik s hogy
másképp továbbra is lelkesíteni fogja az
amugy is buzgó tanári kart.

A Fürdőszállóban este 9 órakor kez-
dődött az ünnepély. Itt Erdőssy Vilmos mon-
dott határos ünnepi beszédet, utána pedig Le-
ber Leó és Südy István szavaltak. A legérde-
kesebb ezután következett: egy egyszerű
polgárember a Talpra magyart tótul sza-
valta el. A jelenlévők nemzeti énekeket
énekeltek s magyar szellem, érzés vonult
végig az estélyen. A tótul beszélő jóma-
gyarok büszkén tüzték mellükre a nem-
zeti színű szallagot.

Sok ilyen magyar ünnepélyt Pös-
tyénben!

Spectator.

Személyi hir. Dr. Radocza Ti-
bor tb. főszolgabíró visszatért szabadság-
utjáról és újból átvette hivatala vezetését.

Kinevezés. A kereskedelemügyi mi-
niszter Müller Ede máv. tisztet kinevezte
Pöstyénbe állomásfőnöknek. Müller utoljára
Budapesten, a jobbparti üzletvezetőség III.
osztályában teljesített szolgálatot.

Tanulmányuton. A Thermia és az
Irma-fürdő berendezéseinek tanulmányo-
zása céljából a napokban itt időzött a bu-
dapesti artézi fürdő és a Margitsziget ér-
dekeltségének több képviselője, köztük
Barczen Lajos az artézi fürdő igazgatója,
Dvorák Ede műépítész, Francsek Imre mű-
szaki tanácsos, dr. Czyzevszky kir. taná-
csos József kir. herceg udvari- és a Mar-
gitsziget főorvosa, Molitorisz igazgató és
még többen. A bizottság Winter Lajos,
Hegedűs Armin műszaki tanácsos és Böhm

Henrik műépítész kalauzolása mellett meg-
tekintette a fürdőszigeti új épületeket és
azok berendezéseit, amelyekről a legnagyobb
elismeréssel nyilatkoztak. A fürdőigazga-
tóság a Royalban ebédet adott a vendégek
tisztelőtérre, akik a legjobb impressziókkal
hagyták el fürdőhelyünket.

Nem lesz ingyen-telefon. Hirt
adtunk annak idején arról, hogy a fürdő-
igazgatóság közel 50 aláírással ellátott kér-
vényt juttatott a kereskedelemügyi minisz-
terhez azon célból, hogy a pöstyéni helyi-
telefon-előfizetők díjtalanul beszélhessenek
a nyitrai és érsekújvári városi, valamint az
azokhoz csatlakozó környékbeli hálózatok
előfizetőivel. A miniszter a kérelmet nem
találta teljesíthetőnek, amit a következő
rendeletben közölt a pozsonyi posta- és
távírdai igazgatósággal: Azon kérelmet, hogy
ez a kedvezmény kiterjesztessék azon elő-
fizetőkre is, kik csak a helyi forgalomban
való használatra béreltek évi 120 koronáért
a kedvezményes díju előfizetők évi 60,
nyilvános jellegű helyiségek évi 180 ko-
ronáért állomást, illetőleg, hogy az egész
vármegye területére való beszélgetésre jo-
gosító állomások díja 240 koronáról 120
koronára szállíttassék le, nem találom tel-
jesíthetőnek, mert ez ellenkeznék az egész
országra nézve egyformán kötelező érvény-
nyel megszabott környékbeli díjszabással,
mellyel szemben egyes távbeszélő beren-
dezésekre nézve kivételek elvi szempont-
ból nem engedélyezhetők. — Vagyis a mi-
niszter ur elveken nyargal. Hogy ez
a vesszőparipa keresztülgázol a lénye-
ge n, azzal a kereskedelmi érdekek legma-
gosabb fórumán keveset törődnek.

A magyarságért A polgári iskola
igazgatósága ez uton nyilvánítja hálás kö-
szönetét dr. Neuwirth Nándor községi
orvosnak és egy magát megnevezni nem
akaró adakozónak, akik 20, illetőleg 10
koronát juttattak az iskolának azon célból,
hogy a tanári kar ezen összeget a tanév
végén az intézet két, a magyar nyelvben

apró, filigrán, körülbelül tizenhét éves
leány nyitott be hozzánk. Az arca közepes,
talan kissé csunya is volt, de a szeme cso-
dás fényben izzott. A szeme bűvös volt.

Bejött, betette az ajtót, odaállt Ver-
gődi elé és azt mondta:

— Jó napot kívánok! Egy tárcát hoz-
tam!

Vergődi hátradült a székében, bele-
nézet: szemtelenül a lány szemébe és azt
mondta:

— Az arca nem szép, de a szeme
tüneményes!

A leánynak a pillája sem rendült meg;
nyugodtan felelte:

— Tudom! Hol van a szerkesztő ur?

Vergődi megszeppent. A hangjában
düh és beszélidülés hullámzott.

— A tárcá engem illet! En olvasom!

— Pardon! Az más! Én N. Melanie
vagyok. És ön?

— Én Verg. azaz X. Y. va-
gyok.

És megmondta az igazi nevét.

A leány könnyedén meghajtotta ma-
gát.

— Mikor szabad újra eljőnnöm? Na-
gyon szépen kérem Verg. . . . azaz X. Y.
urat, hogy mondjon inkább távolabbi ter-
minust, de addigra sziveskedjék elolvasni.

Nem igen jut időm hiába járni.

Vergődi felugrott és durván mondta:

— Jöjjön szombaton! Micsoda sür-
gős munkái vannak?

— Tanítok, Franciát, angolt, zongorát.

De tanítok illedelmet is. Még van egy két
üres óráml . . .

Azzal meghajtotta magát és elment.

Vergődi undorító, vad káromkodás-
ban tört ki, zsebébe tömte a tárcát és el-
rohant. Mi meg vigyorogtunk.

Vergődi a következő néhány napon
undorító volt. Szóba sem állt senkivel, ne-
hogy kigunyolják. Pénteken aztán szenzá-
ciós meglepetés ért bennünket. A leány
tárcája megjelent.

Amikor Vergődi este bejött, a se-
gédyszerkesztő azt mondta neki:

— Hallja-e maga csuf állat, ez ga-
valléros tromf volt. Ön tegnap nem is néz-
tem, kinek a tárcája jön!

— Valamivel nagyobb számár, mint
képzeltém! — felelte Vergődi. — Itt sem-
miféle tromfról nincs szó! Az a tárcá el-
sőrangú dolog és nekem egészen min-
degy, hogy ki irta!

Ettől fogva a leány átlag hetenkint,
megjelent. A legelső vizscntlátás alkalmá-
val Vergődi gögös és burkoltan otromba
volt. De a lány nem felelt, csak gunyosan
mosolygott. Vergődinek pedig forrt az
epéje.

A következő alkalmakkor aztán jég-
híd volt a leányhoz. Biccentett, átvette a
tárcát, aztán visszabújt az írásaiiba.

Hanem ezenközben nagy és súlyos
változások történtek vele. Kezdte magát
adminisztrálni. A pénzeit is összpontosítot-

ta. És herugva is kevesebbszer volt. Igaz,
hogy amikor mégis becsipett, akkor vagy
örjögöit, vagy absolute tökszerű volt. A
közepes grádusokat elkerülte.

Október közepe felé jártunk. Pocsék
ködös idő volt.

Közelgett a leány feljövételének nap-
ja. És el is jött, de csak a nap, a leány-
nem.

A következő hét végén azonban fel-
nézett. Vergődi éppen be volt csipve. Nem
nagyon, de eléggé. A szeme villogott, a
szive ficáncolt. — Az ilyesmit észre lehet
venni.

Amikor a leány megállt előtte dur-
ván rászólt:

— Hát a multkor nem volt kedve
feljönni?

A leány csodálkozva nézett rá, kissé
elpirult, majd elmosolyodott.

— Nem! — mondta — Az ön mo-
dora elvette a kedvem a feljövetelektől.

— Hát már megbékült? — köteke-
dett gunyosan Vergődi.

— Már elfelejtettem!

Ekkor Vergődi felállt és zavarosan
össze-vissza, lelkesedetten beszélni kez-
dett, hogy milyen gyönyörűek a tárcák,
hogy miről írjon a leány a jövőben, és
így tovább.*

A leánynak csillogott, kinedvesett a
szeme és a mikor menni készült, kezét
nyujtott Vergődinek. Az megfogta a ke-

PLATTFÜSSIGE!

Jeder, der mit Plattfüss behaftet, sollte es nicht
versäumen, sich den von Fachärzten empfohl., pa-
tentierten Läufer'schen Plattfüssschnürer anzu-
schaffen. Alleinige Erzeuger: SZEKELY és TARSA,
BUDAPEST, Muzeum-körut 9. In Pöstyén im
Schuhwarenhaus des orthop. Schuhmachermeisters
SCHULCZ, neben dem Kurhotel.

legjobb előmenetelt felmutató tanulója közt szétfossa.

A Marconi-apparátus Pöstyénben. Szrnecz János galgóczi áll. polg. isk. tanár a szikratávírózásról az ujjabb-kor emé kiváló technikai vívmányáról, felolvasást szándékozik tartani fürdőhelyükön husvét után. Az előadás keretében a tanár be fogja mutatni a kb. 3000 méter távolságra működő Marconi-apparátust. Szrnecz a bevételt a Nyitra vármegyei Tanítók Házának szánta. A tanfelügyelő külön leírásban a helybeli polgári iskola tanári karának meleg pártfogásába ajánlotta a tanulságos előadást.

Uj hid. A marhavásártér mögötti szántóföldek tulajdonosai mozgalmat indítottak a Dubove-patak ott folyó részletének áthidalására. Az érdekelt gazdák azt kívánják, hogy a hidat a község emeltesse, amire azonban alig van kilátás, mert a község arra az álláspontra helyezkedik, hogy az áthidalás kizárólag az érdekelt gazdák előnyére váljék. Így tehát az áthidalás csak abban az esetben fog megtörténni, ha ennek költségeit az érdekelt-ség hajlandó lesz viselni.

Azonossági könyvecskék. Avégből, hogy bárki a címére érkező könyvet postai küldemények s a mennyiben szükség a táviratok átvételénél személyazonosságát a postahivatalok előtt könnyen igazolhassa: a m. kir. posta arcképes igazolványokat, u. n. azonossági könyvecskéket hozott forgalomba. Ezen azonossági könyvecskék nemcsak a belföldön, de a külföldön is igazolásul szolgálnak. A könyvecske ára 50 fillér és minden postahivatalnál kapható.

A tót színelőadás. A sokat pertraktált tót színelőadás ügyében két, föltétlenül szavahihető uriember kijelentése folytán kötelességszerűen és hazafias örömmel konstatáljuk, hogy az előadásnak nem volt az a tendenciája, mint amilyenek azt mi, értesüléseink alapján — kizárólag ha-

zafias intencióktól vezérelve — deklaráltuk. Ezt annál készségesebben regisztráljuk, mert — ugyancsak a fenti forrás alapján — őszinte örömünkre szolgál hirt adni arról, hogy a nagy-pöstyéni iskola tanítói kara és a felügyelettel megbízott urak ép úgy elítélik a nemzetiségi mozgalmat mint mi s így egyttal azon óhajunknak is adunk kifejezést, hogy vajha mielőbb találkoznánk egy egységes, megszervezett táborban, majdán — a közös, hazafias munka révén — a magyarság büszke, bevehetetlen várában!

Istentisztelet Az evangélikus templomban f. hó 24-én vasárnap délelőtt 11 órakor magyar nyelvű istentisztelet lesz.

A közigazgatási bizottság kedden tartott ülésében tárgyalás alá vette a nagy-tapolcsányi s vágujhelyi községi választások ellen beadott felebbezéseket. A bizottság mindkét panaszt — mint alaptalant — elutasította.

A nyitrai rendőrfogalmazói állásra 7 pályázó közül nagy szótöbbséggel Verő Jenő tb. szolgabíróvá választották meg.

Vágsellye után most Pereden is behozták a korcsmák vasárnapi zárvatartását.

Nyitra nagykeren vasárnapra népgyűlést hirdetett az Orsz. Keresztény Szocialista Egyesület abból a célból, hogy ott helyi fiókot szervezzenek. Azonban a hatóság nem vette tudomásul a bejelentést s így a gyűlést nem lehetett megtartani.

Posthumus kinevezést hoz f. hó 12. számában a Budapesti Közlöny. A közlemény szóról-szóra így hangzik: Az igazságügyminiszter dr. Thuróczy Károly nyitra vármegyei főorvost a törvényszéki nyitra vármegyei bizottság tagjává 3 év tartamára kinevezte. Kár, hogy ezt a legközelebből érdekelt szegény Thuróczy nem tudja megcáfolni!

Harmincz zsebtolvajlást követett el a legutóbbi kirakóvásáron Vágujhelyen egy 6 tagból álló cigánybanda. A nagy rekordot elért társaságot a csendőrség vendégszeretetebe fogadta.

Zsarolás miatt pert indított Kubányi István nyitrai droguista Lóry Jenő ottani kéményseprő ellen azért, mert Lóry levélben felszólította Kubányit, hogy az esetre, ha a tőle ártyán elnyert 300 koronát neki vissza nem küldi, le fogja leplezni mint hamisjátékost

Szülők öröme, ha a csecsemő kitűnően fejlődik. Gyakran zavarok állanak be a gyermek fejlődése körül, melyek rendszerint az emésztéssel vannak összekötve. Ilyenkor a szülők orvosi tanácsra csak a világhírű „Phosphatine Fallières”-sel táplálják a gyereket és a jó hatás el nem maradhat. A Phosphatine Fallières a gyermek-tápszerek fejedelme, amely tartalmazza az összes nélkülözhetetlen anyagokat. Szülők százezrei aldják e gyermek-tápszert.

Tavaszi ujdonságok kalapokban. Itá-kalapok darabja 9 korona. Eisler D, divatáruháza, Pöstyén, Erzsébet-út 1.

Színészet, irodalom.

Szabó Ferencz Vágujhelyen. A nyitrai színtársulat, mely március végéig Trencsénben játszik, április elején 4 napra terjedő vendégjátékot tervez Vágujhelyen. A vendéglőadásokat csak az esetben fogják megtartani, ha kellő számú előfizető jelentkezik.

Kultura. Ennek a magosnívóju művészi kiállítású folyóiratnak legutóbbi száma a következő tartalommal jelent meg: Tihanyi László: A beszéd hatalma. Szederkényi Anna: A torta. Páll Rózsa: Versek. Mészáros Sándor: A kerepesi temetőben Orbók Atilla: Ilyen az élet! Bodor

Aladár! Kiszáradt márványkut. Majthényi György: Komédia. Berkes Imre: A csóktolvaj. Luky György: Város felé. Izsák Gyula: Osz Garami Arpád: Az erő dala. Igric: Parnasszus mozgó Molnár Antal: Pantheon H. B.: Énekek Éneke. Sundermann regénye. Peter Camenzind. Hermann Hesse regénye. Lily Braun Ok: Dr. Sebők Imre: Öt világrészen keresztül. x: Platz Bonifác: Tudományos kalandozások. Blas: Nil: Lélekstációk. Sienkievics Henrik: A dicsőség mezején. János tanítvány.

Olcsó jókai. — Kőváry Szilárd gyűjteményes kiállítása a Művészházban. Halmi Bódog: A Balling-ügyhöz. Szóts András: A címő. Aczél Endre: Strindberg egy történelmi drámájáról. Krisztina királynőről. Képek: Kőszeghi Fangh Dezső: Tájéktanulmányok. Beödi Balog Gábor: Alföldi parasztszoba. Makoldy József: Molnár Viktor exhibrise.

Közgazdaság.

A Felsőmagyarországi Erdőipar r.-t. legutóbb tartott közgyűlésén beválasztotta az igazgatóságba gróf Herdegg Jánost, Erdődy Imre gróf vejét.

Elismerés a Pöstyéni Takarékpénztárnak. A napokban itt időzött Höllriegel Ede az osztrák-magyar bank nyitrai fiókjának főnöke, aki tüzetesen megvizsgálta a Takarékpénztár könyveit és üzletmenetét. Höllriegel mindent a legnagyobb rendben talált s elismerőleg nyilatkozott úgy az intézet vezetéséről, mint annak üzletmenetéről.

A Nagytapolcsányi Takarékpénztár ellen elrendelt csőd ügyében f. hó 11. a károsodott betevők — mintegy 1500 környékbeli gazda — gyűlést tartottak Nagytapolcsányban, ahol a program szerint azt kellett volna határozni, hogy megtámadási pert indítsanak és új csődválasztmány kiküldését kérik. Azonban mindebből nem lett semmi, mert a gyűlés a higgadtabb szónokokra hallgatott, akik óva intették a betevőket kevés sikert ígérő, veszedelmes eszközök alkalmazásától. Így tehát a betevők végleg belenyugodtak a csődválasztmány részéről kilátásba helyezett 12%-os quotába.

Uj szeszgyárat építenek Szenicen 800000 korona alaptőkével, melynek felét a Budapesti Hitelbank jegyezte. Az új részvénytársaság elnökének dr. Szále Lajos szeniczi főszolgabíróvá választották meg.

Ki meri elmondani

magáról hogy zongora vételnél nyugodt lélekkel meg merne bizni szakértelmében. — Nemcsak laikusok, de fejlett zenei tudású emberek is gyakran sulyos anyagi csalódások árán jöttek rá arra, hogy zongora vásárlásánál legnagyobb bizottság az eladó cég intaktsága becsületessége és ami szintén fő, műérzéke. A

„MUSICA” R.-T.

men száraz elárúsítója vevőinek, de egyben jóindulatu barátja, tanácsadója, is. Ha tehát nem akar csalódnai, ha nem akarja drága pénzét kockáztatni, ha készpénzért vagy igen előnyös feltételek mellett jó, szép, modern és művészi kivitelű zongorát, vagy pianót akar vásárolni, forduljon teljes bizalommal Magyarország legnagyobb zongoratelepéhez a

MUSICA részvénytársasághoz befizetett részvénytőke 600.000 kor.

A legkiválóbb zongorák: Ehrbar, Grotrian Steinweg's Nachf. stb. vezérképviselője Budapest, VI., Terézkerut 1. sz.

DR. PAJOR
BUDAPEST

VIII. VAS UTCA
17. SZÁM. ::

TELEFON:

6004. és 150-90.

SZANATÓRIUM és GYÓGYINTÉZET

RÖNTGEN-LABORATORIUM. — PÖSTYÉNI ISZAPKURA

A PÖSTYÉNI ISZAP BUDAPESTI FÖLÉRÁKATA.

A Vágújhelyi Népbank körlevélben értesíti a volt Pöstyéni Hitelbank részvényeseit, hogy a hatóság jóváhagyta a fuziót, továbbá hogy a Hitelbank részvényeit — közgyűlési határozat folytán — beváltja Népbank részvényekre olyképp, hogy 2 Hitelbank részvényt után egy Népbank részvényt ad, a páratlan részvényeket pedig 67 korona ellenében beváltja. Mint értesülünk, a részvényesek nagy része nem hajlandó ebbe a határozatba belenyugodni s legközelebbi mozgalmat indítanak a közgyűlési határozat megsemmisítésére.

Gyárbővítés. A trencsénhölaki cukorgyár üzemképességének emelése céljából a gyárat tetemesen kibővíti. A munkálatokat már legközelebb megkezdik.

Új gyár Hőlakon. A Magyar Csapkegyár r.-t. Hőlakon fiók-telepet létesít.

Nachrichten.

Personalmeldung. Hon. Oberst Richter Dr. Tiberius v. Radocza ist von seiner Urlaubsreise zurückgekehrt und hat seine amtlichen Agenden wieder aufgenommen.

Zwecks Studium der neuen Gebäude auf der Badeinsel, weilte dieser Tage eine Commission des Budapester Artesischen Bades und der Margareteninsel in unserem Kurorte. Die Kommission äusserte sich voll Lobes über die tadellose, in jeder Beziehung zeitgemässe und vollkommene Einrichtung der Thermia und des Irma-Bades.

Eine äusserst gelungene Märzfeier veranstaltete Freitag abends im grossen Saale des Royal die Pöstyéner Bürgerschule. Der Saal war vom Publikum, darunter zahlreiche Kurgäste, dicht gefüllt. Auch die Bürgerschaft veranstaltete an demselben Abend eine Feier im Kurhotel.

Eine neue Brücke über den Dubovfluss, nächst dem Viehmarktplatz zu legen, beabsichtigen mehrere Interessenten die dort Liegen chaften besitzen.

Der Marconische Apparat wird hier, im Rahmen eines populärwissenschaftlichen Vortrages, gehalten vom Galgóczer Bürgerschulprofessor Szrnecz, demnächst vorgeführt und demonstriert werden.

Die Vágújhelyer Volksbank gibt in einem Cirkular bekannt, dass die Fusion mit der Pöstyéner Creditbank seitens des Gerichtshofes zur Kenntniss genommen wurde und dass sie die Aktien der ehemaligen Creditbank gegen ihre eigenen solcherart einlöst, dass für je 2 Creditbank-Aktien 1 Volksbankaktie ausgefolgt wird, die unpaaren Aktien aber mit 67 Kronen eingelöst werden. Wie wir erfahren, gibt sich ein grosser Teil der Aktionäre mit einer Lösung in diesem Sinne nicht zufrieden und dürften schon demnächst zur Einleitung einer grösseren Aktion die nötigen Schritte unternommen werden.

Identitätsbüchlein werden fortan bei den Postämtern zu haben sein. Dieselben — mit Photographie versehen — dienen zur Legitimierung bei Uebernahme sämtlicher Postsendungen in der Fremde. Der Preis eines solchen Identitätsbüchleins beträgt 50 Heller.

Die Gratisbenützung des Telefons im Bereiche des Komitatsnetzes wurde seitens mehrerer hiesiger Abonnenten beim Handelsminister petitioniert. Die Antwort des Ministers ist dieser Tage herabgelangt und wird in derselben besagt, dass der Bitte wegen prinzipieller Gesichtspunkte keine Folge gegeben werden konnte.

Eine neue Spiritusfabrik wurde in Szeicz, mit einem Aktienkapital von 800000 Kronen gegründet.

Ein heller Kopf
verwendet stets
Dr. Oetkers Backpulver á 12 h
Vollkommener, hygienischer, von den Aerzten empfohlener Ersatz für Hefe, bezw. Germ.
Alle Mehlspeisen und Bäckereien werden dadurch grösser, lockerer und leichter verdaulich.

Dr. Oetkers Vanillinzucker á 12 h
als edelstes Gewürz für Milch- und Mehlspeisen, Kakao und Tee, Chokolade und Cremes, Ouglhupf, Torten, Puddings und Schlagobers; ferner mit feinem oder Puder-Zucker vermehrt zum Bestreuen aller Art Bäckereien und Mehlspeisen. Ersetzt vollkommen 2-3 Schoten guter Vanille. Mischt man halbes Päckchen Dr. Oetkers Vanillinzucker mit 1 kg. feinem Zucker und gibt hiervon 1 bis 2 Teelöffel voll auf eine Tasse Tee, so erhält man ein aromatisches, vollmundiges Getränk.

Dr. Oetkers Backpulver und Vanillinzucker ist in allen Kolonialwaren- etc. Geschäften vorrätig. — Ausführliche Gebrauchsanweisung auf jedem Paket. — Rezeptsammlung gratis. — Man achte darauf, stets die echten Fabrikate Dr. Oetker zu erhalten.

Kaufet
nichts anderes gegen
Husten
Heiserkeit, Katarrh, und Verschleimung, Krampf- u. Keuchhusten, als die feinschmeckenden
Kaiser's
Brust-Caramellen
mit den „Drei Tannen“
6050 not. begl. Zeugn. v. Aerzten u. Privaten
verbürgen den sicheren Erfolg
Packet 20 und 40 Heller.
Dose 60 Heller. Zu haben bei Josef Meth, Apoth. z. Heil, Josef in Pöstyén. G. Emanuel Salvator Apotheke in Pöstyén.

Szabász a háznál — Kincs a háznál!
HÖLGYEK ÖRÖME!
Reform, szabadalmazott szabás iverim megjelentek. Allanak 4 készletből, 4 színben nyomva, 70 cm széles, 100 cm. hosszú, minden nagyságban. Bárki tanulás nélkül önállóan szabhat. Nélkülözhetetlen minden háznál, úgy szabók, mint szabónőknél, valamint iskolákban, internátusokban oktatásra. Ara utasítással, 1 kopirozó rádió, 2 acélkretával összesen 6 kor. 6 készletnél 100:0, 12 készletnél 150:0 engedmény, Szabástanítási módszerem Budapest, Drezda, Prága, Berlinben kiténtetve. Szabás mintákat 80 fillér, bélyeg ellenében vidékre portamentesen küld: M e h r Sámuel, szabászati intézete. Budapest, VII. ker., Nagydiófa-utca 29/p.
Viszontelárusítok mindenhol kerestetnek!

Ha lúdialpa van!
fáj a lába!
KÉRJE a szakorvosok által ajánlt szabad. Lauf- lúdialpású prospektusát. — Egyedül készítő
SZÉKELY ÉS TÁRSA
ortopéd cipő-készítő
Budapest, Múzeum-körút 9.
Képes árjegyzék mindennemű cipőkről ingyen.

TÖRLEY
TALISMAN
CASINO RÉSERVE

Hygiene der Zähne.
Odol

Lieferanten des
Königs von England
Specialität:
„Kingdom Blend“
Five o'clock-Tea S. M.
des Königs von England.

A VILÁG LEGJOBB

Lieferanten des
Prinzen von Wales
„U. K.“-Teas
sind nngemein aus-
giebig aromatisch.

Hauptdepot bei EMANUEL ISTVAN VERBÓ

Arcképeket,

festményeket, krétarajzokat, fényképnagyi-
tásokat bármily kis fénykép után szavatos-
sággal készítenek.

Sikertelen képért újat csinálók vagy pénztvisszaadom

ÜGYNÖKÖK

minden kisebb helységben is egyedüli képviselőként
fix fizetéssel és magas jutalékkal felvételnek,
Válaszbélyeg melléklendő. Árjegyzék ingyen.

Zsolnai János, arcképfestészeti műintézete
BÉKÉS-CSABA.

Butorok

Hálók, ebédlő, uriszobák, sza-
lónok, teljes s. álloda, kávéház,
vendéglő és kastélyberendezések
vas- és rézbutorok, szőnyegek,
függönyök, csillárok és zong-
rák szállíttatnak bárhová :-:

készpénzért, vagy rendkívül
előnyös fizetési feltételekkel.

Díszes nagy butoralbum 1
korona. Teljes berendezésnél
utazó mintákkal díjmentesen
küldetik bárhová.

Modern Lakberend. Vállalat
Budapest, IV., Gerlóczy-u. 7. sz.
(Központi váróháza mellett.)

FÜRDŐVENDÉGEK

figyelmébe ajánljuk a Fürdőszálló
éttermét és kávéházát. Kötő magyar
konyha. Elsőrendű magyar fajborok.
Penzió-rendszer. Olcsó árak. Uj bérlő :
POÓK ENDRE.

A butorvásárló n. é. közönség szíves figyelméi
felhívom

Pöstyén, Ferencz József út 16. sz. a
levő

Butorkészletem

megtekintésére, hol a mai kor igényeinek meg-
felelő összes lakásberendezési tárgyak jutányos
árakon beszerezhetők - javításokat, átalakításo-
kat, képkeret zéseket olcsón eszközölök.

Weszely Gyula

butor asztalos.

„UNIO“ kereskedelmi r. t. BUDAPEST GALGÓCZ

BEFIZETETT ALAPTŐKE 1.000.000 KOR. TELEFON GALGÓCZ 67.

Elfogad: betéteket netto 5%⁰ kamatozás
mellett,

TŐZSDEI MEGBIZÁSOKAT a budapesti és külföldi tőzsdékre;
LEBONYOLIT a bankszakmába vágó minden ügyletet.

ELAD ÉS VESZ: Takarmánycikkeket, gabonaneműeket, vetőmagvakat, fi-
nomított és nyers szeszt, mütrágyát, korpát, olajat, kőszentet, kereskedelmi növénye-
ket. :-: Értékpapirokat, szelvényeket és külföldi pénznemeket.

Hitelt nyújt folyószámlában értékpapírokra, árúkra és egyéb fedezet mellett.

Mezőgazdasági-gépeket elad. □ Biztosítási-ajánlatokat elfogad élet, halál, tűz,
jég, betörés és üvegbiztosításokra.

KERESKEDELMI és ipari vállalatokat támogat, RÉSZT VESZ par-
cellázási műveletek keresztülvitelében.

Automobil közlekedési-vállalat; állandó járatok
PÖSTYÉN TRENCSEN-TEPLICZ fürdőben 1912 május 1-től.

Luxus autók bérelhetők 1912 május 1-től órákra és napokra legolcsóbb díjszá-
mítás mellett.

Gróf ERDŐDY-féle SERFÖZDE — GALGÓC — Gräfl. ERDŐDY'sche BRAUEREI.

A

Das

KIRALY & BAR A GRÓFI UDVARI SÖR

pompás ízű, üdítő ital. A ser-
fözde jelentékenyen ki lett bő-
vítvve. A kor színvonalán álló
:-: berendezések. :-:

wird als wohlbekömmliches,
erfrischendes Getränk geprie-
sen. Brauerei bedeutend ver-
grössert. Modernst' eingerichtet.

A „Felvidéki parcellázó és gazdasági bank“

részvénytársaság NYITRA székhelyllyel

Vásárol saját számlájára ingatlanokat parcellázás és egészbeni tovább-
eladás céljából. Elfogad megbízásokat parcellázók keresztülvitelére ha-
szonrészesedés vagy meghatározott összeg fejében birtokeladásokat és véte-
leket. Vásárol erdőterületeket kihasználásra vagy bármilyen épület-, mű-
és tűzfát. Elvállal haszonbérleteket albérleti joggal. Felvállal gőzkeszán-
tásokat. Saját és bérelt bányáiból szállít meder és zuzott kavicsot, építő
homokot, coulét, terméskövet, aszfalt és beton anyagot. — Ügynöki
közbenjárás megállapodás szerint lesz díjazva

Részletes felvilágosításokkal készségesen NYITRÁN
szolgál a bank igazgatósága

Szerkesztő és kiadja: FÖLDES SÁNDOR.

KOHN-NYOMDA PÖSTYÉN.